

Utbildningsplan för

Arbetsterapeutprogrammet, 180 hp

Study Programme in Occupational Therapy, 180 credits

Basdata

Programkod	1AR15
Programmets namn	Arbetsterapeutprogrammet
Omfattning	180.0 hp
Gäller från	Utbildningsplanen gäller för studenter som påbörjar sina studier från och med HT15.
	Under rubriken Övergångsbestämmelser framgår vad som gäller vid en beslutad revidering av utbildningsplanen.
Datum för fastställande	2014-11-27
Fastställd av	Styrelsen för utbildning
Senast reviderad	2021-11-10
Reviderad av	Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå
Diarienummer	3-4791/2021
Behörighetskrav	Matematik 2a eller 2b eller 2c, Naturkunskap 2, Samhällskunskap 1b eller 1a1+1a2.
Huvudområde	Arbetsterapi
Examen	Arbetsterapeutexamen <i>(Degree of Bachelor of Science in Occupational Therapy)</i> Medicine kandidatexamen med huvudområdet arbetsterapi <i>(Degree of Bachelor of Medical Science with a Major in Occupational Therapy)</i> Student som uppfyller fordringarna för examen skall på begäran få examensbevis.

Mål

Mål för grundnivå enligt högskolelagen

Utbildning på grundnivå ska väsentligen bygga på de kunskaper som eleverna får på nationella program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper. Regeringen får dock besluta om undantag när det gäller konstnärlig utbildning.

Utbildning på grundnivå ska utveckla studenternas:

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser ska studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att:

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

Mål för arbetsterapeutexamen enligt högskoleförordningen

För arbetsterapeutexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som arbetsterapeut.

Kunskap och förståelse

För arbetsterapeutexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar individers och gruppers hälsa, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För arbetsterapeutexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med individen genomföra arbetsterapeutiska åtgärder som förebygger, förbättrar och kompenserar nedsatt aktivitetsförmåga,
- visa förmåga att identifiera och genomföra miljöinriktade åtgärder både på individ-, grupp- och samhällsnivå
- visa förmåga att initiera och medverka i hälsofrämjande arbete,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och gruppers behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För arbetsterapeutexamen skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot klienter eller patienter, deras närstående och andra grupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Mål för kandidatexamen enligt högskoleförordningen

Kunskap och förståelse

För kandidatexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Mål för programmet vid Karolinska Institutet

Utöver de nationella målen utgör följande mål så kallade progressionsstrimor för arbetsterapeutprogrammet vid Karolinska Institutet (KI). Studenten ska, efter genomgången program, visa förmåga att:

- arbeta utifrån ett professionellt förhållningssätt i enlighet med yrkets etiska kod och i sådana former som svarar mot krav på hållbar utveckling
- arbeta med ett vetenskapligt förhållningssätt samt medverka i forsknings- och utvecklingsarbete
- verbalt och skriftligt kommunicera med och undervisa patienter/klienter, andra professioner och övriga aktörer
- kunna verka i en mångkulturell och interprofessionell miljö
- delta i förbättrings/förändringsarbete i arbetsterapeutiska verksamheter

Innehåll och upplägg

Introduktion till ämnet och yrket

Arbetsterapi - ämnesområde

Den vetenskapliga grunden för huvudområdet arbetsterapi utgörs av aktivitetsvetenskap som innefattar kunskap om människans aktivitet i det dagliga livet och kunskap om delaktighet i relation till hälsa och utveckling. Med aktiviteter avses kulturellt definierade och individuellt värderade göromål, som utförs dagligen eller under olika perioder i livet, i exempelvis hemmet, i arbete/sysselsättning eller inom skola och på fritiden.

Genom studier i arbetsterapi och aktivitetsvetenskap utvecklar studenten kunskap inom i huvudsak följande kompetensområden:

- de konsekvenser som skada, sjukdom, funktionsnedsättning och/eller förutsättningar i miljön har för aktiviteter och delaktighet
- bedömningar och åtgärder inom arbetsterapi baserade på aktivitetsvetenskap som främjar aktivitet och delaktighet
- samspelet mellan individuella och kontextuella förutsättningar i relation till aktiviteter i dagligt liv
- insatser riktade mot delaktighet och engagemang i aktivitet som möjliggör hälsa och utveckling

Arbetsterapi - yrkes- och samhällsfunktion

Arbetsterapiåtgärder möter utmaningar och behov som personer eller familjer med ohälsa, eller i utanförskap ställs inför. Åtgärder inom arbetsterapi bygger på att använda aktiviteter som mål och/eller medel för att exempelvis främja och öka personens förmåga att möta utmaningar och förändringar som i sin tur kan öka personens delaktighet i samhället.

Arbetsterapeuten arbetar i samråd med personen eller familjen för att identifiera hur aktiviteter kan genomföras trots ohälsa eller utanförskap. Arbetsterapeuten lägger också stor vikt vid att kartlägga och anpassa den omgivande miljön så att den underlättar för personen att vara aktiv och delaktig i det han/hon vill och behöver klara av.

Arbetsterapi möjliggör aktiviteter i dagligt liv för enskilda personer, för familjer och grupper, och utgör därför ett viktigt bidrag i samhället, inom hälso- och sjukvården, inom den sociala sektorn, i skolan, på arbetsmarknaden och inom all form av förebyggande hälsoarbete i samhället.

Innehåll i Arbetsterapeutprogrammet

Innehållet i Arbetsterapeutprogrammet är präglad av synen att arbetsterapeutens yrkesroll kräver kompetens och skicklighet inom flera olika områden. Även om arbetsterapeuten i första hand har specialkompetens för att stödja mänsklig aktivitet och delaktighet i dagligt liv, ställer yrket också krav på ytterligare kompetenser, såsom att vara en god kommunikatör, att bedriva teamarbete, att vara en god ledare/handledare, att stödja personers aktörskap och självbestämmande, samt att arbeta utifrån evidensbaserad kunskap och yrkets etiska värdegrund.

Programmet är inriktat mot att utveckla studenternas förståelse för, och kunskap om hälsa och ohälsa i relation till delaktighet och aktivitet i dagligt liv. Särskilt uppmärksammas personers möjlighet till kreativitet, utveckling och eget aktörskap i aktiviteter vid olika former av ohälsa eller brist på delaktighet.

Som student vid ett medicinskt universitet som Karolinska Institutet drar man nytta av att lärarkåren har hög kompetens såväl akademiskt som pedagogiskt, vilket skapar god tillgång till aktuell kunskapsutveckling och forskningsfynd.

En central del i arbetsterapeututbildningen är verksamhetsintegrerat lärande (VIL) - vilket är ett samlingsbegrepp för pedagogiska modeller som bygger på samverkan och integrering mellan utbildning och arbetsliv. VIL kan ske i form av praktikperiod, studiebesök och fältstudier inom hälso- och sjukvård, social omsorg eller rehabilitering och gör det möjligt för studenterna att tillämpa och integrera teoretiska kunskaper med praktiska färdigheter. VIL ger programmets studenter möjlighet att utveckla ett professionellt förhållningssätt, och en god förmåga att samarbeta med andra yrkesgrupper interprofessionellt.

Innehåll och upplägg

Arbetsterapeutprogrammet omfattar totalt 180 högskolepoäng varav kurser i arbetsterapi och aktivitetsvetenskap utgör mer än hälften. Även kurser i anatomi, fysiologi, psykologi, pedagogik, sociologi, medicinsk antropologi samt andra medicinska ämnen ingår. Programmet ger en grund för fortsatta studier på avancerad nivå samt för vidare specialisering inom arbetsterapi.

Under det **första studieåret** inriktas studentens lärande på grundläggande kunskap och förståelse av aktivitetens betydelse för människors hälsa och delaktighet. Programmet introducerar aktivitetsvetenskap och dess centrala teoribildningar. Tidigt introduceras även kunskap i etiskt förhållningssätt samt grundande kunskaper inom vetenskaplig teori och metod.

Under det första studieåret introduceras också teoretiskt förankrade arbetsprocesser i arbetsterapi: bedömning och åtgärder, terapeutiskt resonemang och utvärdering av åtgärder. Parallellt studeras människokroppens anatomi och fysiologi samt grundläggande psykologiska teorier om människans utveckling och socialisation. Även de vanligaste sjukdomstillstånden och deras epidemiologi, diagnostik och medicinska behandling studeras. Även kunskap om terapeutiskt resonemang för arbetsterapeutisk bedömning, åtgärder och utvärdering ingår. Första året innehåller även studier av hälsobefrämjande livsmiljöer och dess relation till delaktighet och aktivitet.

Syftet med det verksamhetsintegrerade lärandet under det första året är att studenten ska förvärva grundläggande kunskap och förståelse för olika resonemang inom arbetsterapi, samt kännedom om yrket och dess organisation.

Det **andra studieåret** är utformat för att bredda studentens kunskaper om ohälsa och sjukdom genom fortsatta studier i medicinska ämnen, där fokus nu riktas mot de stora folksjukdomarna och dess epidemiologi, diagnostik och medicinska behandling. Mer specifikt ligger fokus på möjliga medicinska orsaker till funktions-, aktivitets- och delaktighetsbegränsningar.

Detta år studeras även relevanta pedagogiska synsätt och teorier, kommunikation och interaktion mellan människor i relation till deras motivation för och behov av förändring. Kunskaper om kreativitetsskapande processer och engagemang i aktivitet introduceras och studeras i utbildningen genom egna erfarenheter och i relation till teorier om aktivitet och utveckling. Här introduceras även olika förhållningsätt inom arbetsterapi och aktivitetsvetenskap rörande hur socialt samspel i aktivitet främjar kreativitet och förändring i vardagen.

Under andra studieåret introduceras studenten också till hur mångfald och sociala strukturer i samhället kan ses i relation till aktivitet och hälsa samt till förutsättningar och hinder för social inklusion och delaktighet.

En stor del av andra studieåret ägnas åt fördjupade kunskaper i arbetsterapi vad gäller bedömning av klientens aktivitetsförmåga i vardagliga aktiviteter. Här ingår arbetsterapeutisk analys, målformulering, planering samt uppföljning av åtgärder. Här ingår även att tillämpa och värdera evidensbaserade arbetsterapeutiska insatser. I kursen fördjupas även kunskaper om terapeutiska resonemang och hälsopromotion för att möjliggöra förändring i människors dagliga liv.

Under de verksamhetsförlagda utbildningsperioderna utvecklar studenten sina färdigheter och förmågor inom arbetsterapi genom att tillämpa arbetsterapeutiska teorier och metoder för att identifiera klientens resurser och hinder för aktivitet och genomföra hälsobefrämjande insatser. Vetenskapligt baserad kunskap integreras på detta sätt i det praktiska arbetet genom att tillämpa och reflektera över evidensbaserade datainsamlingsmetoder, analyser och åtgärder relaterat till arbetssätt och utmaningar i konkreta fallstudier.

Under det **tredje studieåret** fördjupas studentens kunskap om aktivitetsvetenskap och arbetsterapi riktad mot personens aktivitet och delaktighet i samhället vad gäller vardagsaktiviteter, arbetsförmåga och fritid. I såväl teori som i verksamhetsförlagda moment ställs högre krav på förmåga och färdighet till självständig kritisk granskning, värdering och integrering av evidensbaserad kunskap, teori och praktik. Detta år fördjupar studenten sina kunskaper om miljöfaktors betydelse för människors hälsa, aktivitet och delaktighet. Miljöns tillgänglighet och teknikens ökande betydelse för människors arbetsliv, delaktighet i samhället och det dagliga livet, samt relationen mellan funktionsnedsättning, miljö och samhälle står också i fokus. Även kunskap och förståelse om samhällets strukturer, lagar, förordningar samt samhällsfenomen som inverkar på aktivitet och delaktighet ingår.

Professionsutvecklingen fördjupas under det tredje året som är inriktat mot att uppnå en vidgad förståelse för yrkesrollens omfattning och för arbetsterapeuten som ledare, handledare och kollega i ett team. Kunskap inom förändringskompetens och den egna professionella utvecklingen ingår, liksom kunskap om verksamhetsutveckling och entreprenörskap.

Ett forskningsanknutet examensarbete i arbetsterapi genomförs med syftet att uppnå fördjupade kunskaper inom vetenskaplig teori och metod i en ämnesfördjupning. I examensarbetet ska studenten visa förmåga och färdighet till problemformulering, analys och etiska ställningstaganden. Det innefattar också val av metod för att samla in, värdera och bearbeta data, samt presentation av resultat och diskussion om hur detta förhåller sig till befintlig kunskap och forskning inom området.

För att utveckla ett professionellt förhållningssätt och samarbete med andra yrkesgrupper ingår verksamhetsförlagd utbildning med särskild inriktning på interprofessionellt lärande.

Under sista terminen erbjuds ett valbart kursutbud. De valbara kurserna syftar till att bredda och fördjupa kunskaper inom arbetsterapi eller relaterade ämnen med relevans för det framtida yrkesområdet.

Pedagogiska arbetsformer

Den pedagogiska arbetsformen i programmet stödjer sig på forskningsprocessen som metafor. Det betyder att utbildningens pedagogik utgår från kunskap som kan identifieras, granskas och värderas. Genom att programmet har sin tillhörighet i en stark forskningsmiljö har studenter, lärare och andra aktörer tillgång till de teorier, ideologier, forskning och kunskap som ligger till grund för praxis i de olika ämnen, inriktningar och verksamhetsformer som utgör utbildningen. Lärarkårens goda pedagogiska och akademiska kompetens, samt breda internationella engagemang leder till att programmets studenter erbjuds en utbildning som bygger på aktuella pedagogiska modeller och är studentcentrerad till sin karaktär.

Under kurserna formar studenten - ofta i samarbete med medstudenter - kunskap som svarar mot lärandemålen, och som ger material för att utveckla nödvändiga professionella roller och kompetenser. Till stöd har studenten bland annat resursföreläsningar, handledning och dialogseminarier med lärare. De konkreta arbetsformerna utvärderas och revideras kontinuerligt, där förbättringar presenteras och diskuteras vid såväl kursintroduktioner som kursutvärderingar. Som student har man också möjlighet att ha inflytande över programmets pedagogik och innehåll genom representation i olika programorgan, samt på utbildningsdagar.

Internationalisering

Internationaliseringsaktiviteter både uppmuntras och stöds inom programmet, där programmet har ett mycket väl utvecklat internationellt samarbete med en rad utländska universitet vilket genererar goda möjligheter att som student ta del av kunskapsutveckling inom arbetsterapi inom såväl Norden, Europa som övriga världen. Studenter som inte tar del i utlandsstudier erbjuds förvärva kunskap och förståelse om arbetsterapi och aktivitetsvetenskap i utlandet genom internationalisering på hemmaplan. Det innebär bl a. att internationella gästföreläsare inbjuds att undervisa, men även att programmets studenter möjliggörs att samläsa med inkommande internationella studenter i programkurs som ges på engelska, där tillgång till kunskap om en internationell, professionell begreppsvärld också blir ett naturligt inslag.

Övergångsbestämmelser

För antagna VT22 eller tidigare skrevs behörigheten på följande sätt:

Matematik 2a / 2b / 2c, Naturkunskap 2, Samhällskunskap 1b / 1a1 + 1a2 (områdesbehörighet A14).

Eller: Matematik B, Naturkunskap B, Samhällskunskap A (områdesbehörighet 16).

Övriga riktlinjer

Betygsskala

Som betyg används uttrycken Underkänd och Godkänd. Annan betygsskala kan förekomma på valbara eller programöverskridande kurser. Betygsskalan framgår av kursplan.

Undervisningsspråk

Undervisningsspråket och kurslitteraturen är företrädesvis på svenska men kan även vara på skandinaviska språk eller engelska.

Särskilda behörighetskrav till kurs inom program

Inom programmet finns särskilda behörighetskrav till programmets kurser. Behörighetskraven går att hitta i kursplanerna. I de fall där kraven är kopplade till uppflyttning till högre termin, finns dessa behörighetskrav beskrivna på programwebben.

Det kan även finnas särskilda behörighetskrav inom en termin om en kurs kräver vissa förkunskaper. Även på valbara kurser kan kraven skilja sig jämfört med kraven för den specifika programterminen.

Riktlinjer för att avbryta verksamhetsförlagd utbildning under pågående kurs

En students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) kan omedelbart avbrytas om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. Hur denna typ av ärenden handläggs ska framgå av kursplanen.

Om den verksamhetsförlagda utbildningen avbryts på detta sätt ska en individuell handlingsplan upprättas där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till fortsatt VFU.

Studieplan med ingående kurser

Termin	Kursbenämning	Högskolepoäng	Huvudområde	Nivå och progression (om huvudområde)
1	Grundläggande arbetsterapi och aktivitetsvetenskap	15	Arbetsterapi	Grund (G1)
1	Anatomi och fysiologi	15	-	Grund
2	Hälsa, delaktighet och aktivitet	15	Arbetsterapi	Grund (G1)
2	Medicinska ämnen 1	7,5	-	Grund
2	Psykologi	7,5	-	Grund
3	Medicinska ämnen 2	7,5	-	Grund
3	Pedagogik	7,5	-	Grund
3	Kreativitet och aktivitet	10	Arbetsterapi	Grund (G1)
3	Mångfald, social inklusion och hälsa	5	-	Grund
4	Arbetsterapi 1 - Bedömning, mål och terapeutiskt resonerande	7,5	Arbetsterapi	Grund (G1)
4	Arbetsterapi 2 - Aktivitet och åtgärder	15	Arbetsterapi	Grund (G2)
4	Arbetsterapi 3 - Prevention och uppföljning	7,5	Arbetsterapi	Grund (G2)
5	Vetenskaplig design och metod	7,5	-	Grund
5	Arbete, aktivitet och delaktighet	15	Arbetsterapi	Grund (G2)
5	Delaktighet och miljö	7,5	-	Grund
6	Examensarbete i arbetsterapi	15	Arbetsterapi	Grund (G2)
6	Organisation och ledarskap	4,5	-	Grund
6	Interprofessionell verksamhet och arbetsterapi	3	Arbetsterapi	Grund (G2)
6	Valbar kurs	7,5	-	Grund/ Avancerad